

**Základní škola, Komenského,
Jablonné v Podještědí, příspěvková organizace**

ŠKOLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

školní rok 2021/2022

Vypracovala: Mgr. Eva Šulcová .....

Schválila: Mgr. Hana Balážová .....

Obsah programu

1. Úvod - základní popis ŠPP (zaměření, cíle, témata, úkoly)
2. Využití učiva k preventivnímu působení na žáky
3. Aktivity k preventivnímu působení na žáky
4. Projekt

1. Základní popis ŠPP

Zaměření ŠPP

- prevence drogové závislosti, alkoholismu, kouření, patologického hráčství, sexuálního zneužívání
- prevence negativního vlivu médií
- prevence šikany, násilného chování, rasové nesnášenlivosti
- prevence záškoláctví
- prevence kriminality mládeže

Cíle školního preventivního programu

- prevence rizikových jevů prostřednictvím ovlivňování postojů a chování žáků
- zlepšování vztahů mezi spolužáky a mezi staršími a mladšími žáky
- zlepšování vztahů mezi pedagogy a žáky
- omezení kouření žáků
- snaha o výrazné snížení počtu neomluvených hodin
- snaha o minimalizaci ničení školního majetku
- potlačování vulgárního vyjadřování žáků
- pěstování právního vědomí a mravních hodnot u žáků
- snaha o vymýcení projevů dětské šikany
- zlepšení celkového klimatu ve škole i v jednotlivých třídách
- pomoc žákům vyrovnat se s osobními problémy a školními nároky
- poskytování důvěryhodného poradenství žákům
- vyhledání pomoci odborníka v případě potřeby
- oslovování rodičů a informování o postojích školy
- nabídka pomoci rodičům v případě řešení problémů

Úkoly pro pedagogy

- systematicky monitorovat při svém výchovném působení stav ve škole z hlediska vzniku sociálně patologických jevů, ihned informovat třídního učitele, výchovného poradce a metodika školní prevence
- plnit ve výuce úkoly mající obsahovou vazbu na problematiku školní prevence
- zapojit se do vedení zájmových kroužků na škole
- aktivně se podílet na zlepšování klimatu školy
- seznamovat žáky s režimem školy, zdůvodnit jeho potřebu, systematickou prací dosáhnout jeho dodržování všemi žáky
- seznamovat žáky se školním řádem, s právy a povinnostmi žáků a vyžadovat jejich dodržování
- pravidelně sledovat absenci žáků, problémy ihned řešit s rodiči, větší problémy projednat včas s ředitelem školy

Činnosti zaměřené na žáky školy

	Název akce	Provádí	Termín
1.	Seznamovací období pro nově vznikající kolektivy žáků – smyslem je vytvoření pozitivního klimatu ve třídě a vybudování dobrých vztahů mezi spolužáky	třídní učitelé	září říjen
2.	Při výuce využívat k problematice rizikových jevů odborné publikace a CD dostupné ve škole + informace na internetu	třídní učitelé a vyučující Ov, Vz, Prv, Př, P	průběžně
3.	Výchova ke zdravému životnímu stylu (životospráva, aktivní pohyb, péče o tělo, režim dne, poruchy příjmu potravy, účinky kouření, alkoholu, drog...)	vyučující Tv, Ov, Vz, Prv, Př, P	průběžně
4.	Zaměření na komunikaci, toleranci, respektování odlišnosti druhých, schopnost odmítání, zvládání stresu, preference kladných hodnot...	třídní učitelé, vyučující Ov, Vz, Prv, Čj	průběžně
5.	Výchova k prevenci zneužívání návykových látek (drogová problematika, působení drog, alkoholu a cigaret...)	vyučující Ov, Vz, Př, P, Prv, Ch	průběžně
6.	Výchova k osobnímu bezpečí (agresivita, kyberšikana, nebezpečné látky a situace...)	vyučující Ov, In, Prv, VI, F, Ch	průběžně
7.	Výchova k sebepoznání (lidská sexualita a láska – odlišnosti pohlaví, reprodukční zdraví dospívajících, plánované rodičovství...)	vyučující Př, P, Vz, Prv, Ov	průběžně
8.	Využití odborníků k různým přednáškám, besedám protidrogová tematika, šikana, správná výživa, sexuální výchova, kyberšikana, vlastní bezpečí...	ředitel školy, metodik prevence	aktuálně dle nabídky
9.	Systematické monitorování a podchycování zárodků rizikových jevů: šikany, násilnictví, lajdáctví, záškoláctví a jiných problémových vztahů ve třídě	všichni pedagogové	průběžně
10.	Dbát na účinnost pedagogických dozorů ve škole s cílem podchytit negativní vystupování žáků	všichni pedagogové	průběžně
11.	Důsledná kontrola docházky žáků	třídní učitelé	průběžně
12.	Spolupráce pedagogů, vzájemné sdílení informací , vystupování pedagogů jako vzor k nápodobě	všichni	průběžně
13.	Při vzniku konfliktu používat nejvhodnější strategii – alternativní, autoritativní nebo intervenci třetí strany	všichni	průběžně
14.	O řešených problémech vést evidenci v sešitě k tomu určeném (nástěnka ve sborovně), závažnější problémy řešit ve výchovné komisi	konkrétní pedagog	průběžně

2. Využití učiva k preventivnímu působení na žáky

Dané okruhy budou žáci probírat s učiteli v rámci běžné výuky s přihlédnutím k individuálním schopnostem žáků.

1. stupeň ZŠ a ZŠS

Prvouka, přírodověda, vlastivěda

- vhodné využití volného času (pracovní a odpočinkové návyky, práce a volný čas, zimní sporty)
- já a ostatní (moje rodina, život v rodině, člověk součástí skupiny, blízká osoba)
- chráním sám sebe, nebezpečné látky a závislosti
- mé tělo, péče o zdraví a svůj zevnějšek, osobní hygiena, člověk a zdraví, nemoc, úraz, zdravá výživa

Čtení a literární výchova, sloh

- zpracování vlastních zážitků, porozumění sobě sama
- možnost získávání informací, jejich zpracování a předání
- rozvíjení schopnosti vyjádřit svůj vlastní názor
- využití jednotlivých literárních útvarů (bajky, pohádky – příběhy s ponaučením, dobrodružná literatura – zážitkové čtení)

Matematika

- schopnost řešení finanční problematiky
- rozvoj schopnosti plánování použití vlastních financí

Informatika

- nebezpečí vlivů hraní počítačových her
- zásady hygieny a ochrany zdraví při práci s PC
- nebezpečné webové stránky, komunikace na internetu

Tělesná, hudební a výtvarná výchova, pracovní vyučování

- komunikace s vrstevníky – využití pohybových her
- význam pohybu pro naše zdraví
- zapojení žáků do společných projektů, práce ve vrstevnickém kolektivu
- estetická výchova

2. stupeň ZŠ a ZŠS

Přírodopis, chemie

- existence norem pro pěstování některých rostlin (např. mák, konopí)
- biologie člověka: základní životní funkce, rozmnožování a vývin jedince, zdraví a nemoc
- péče o své vlastní zdraví
- zdravá výživa, zdravý životní styl
- bezpečnost práce s chemickými látkami
- poškození zdraví užíváním alkoholických nápojů, nebezpečí vzniku závislosti na alkoholu, důsledky působení methanolu a ethanolu na člověka
- nebezpečí užívání návykových látek

Český jazyk a literární výchova, sloh

- zpracování lidských osudů, příběhů a problémů v jednotlivých literárních žánrech (dobro a zlo, způsoby řešení problémů)
- možnosti získávání informací
- vliv masmédií na současný způsob života
- osvojování si komunikačních dovedností
- zpřístupnění krásné literatury žákům – četba ve volném čase
- mluvený projev s tématy zaměřenými na poznávání sama sebe, vztahy mezi lidmi

Matematika

- finance – půjčky, dluhy, stav účtu
- schopnost řešení finančních problémů
- rozvoj schopnosti plánování použití vlastních financí

Občanská výchova, výchova ke zdraví

- sociální vztahy, sociální péče a sociální politika státu
- člověk v rytmu času, schopnost uspořádání si svého času, povinnosti, odpočinek, význam volného času
- rodina, její význam, síla rodinných vazeb, vliv rodiny na výchovu dítěte, rodina – ostrov bezpečí
- život ve škole, pravidla školního života, školní řád
- člověk a kultura, kulturní aktivity člověka, vztah k umění, vliv masmédií
- pravidla slušného chování
- osobnost, sebepojetí, sebepoznání, sebehodnocení, sebevědomí
- právní minimum, prosazování svých práv a respektování práv druhých
- život mezi lidmi, komunikace (slovní a mimoslovní), média, spolupráce lidí
- člověk ve zdraví a nemoci
- prevence zneužívání návykových látek, závislost, jak se ubránit, jak pomoci
- osobní bezpečí, agresivita a její formy, rasismus, domácí násilí
- vandalismus
- plánované rodičovství

Informatika

- práva, morálka, nelegální činnost na internetu
- nebezpečí vlivů hraní počítačových her
- zásady hygieny a ochrany zdraví při práci s PC
- zákon o autorských právech
- nebezpečné webové stránky
- kritický přístup ke zpravodajství a reklamě
- komunikace na internetu

Tělesná, hudební a výtvarná výchova, pracovní vyučování

- sport jako součást zdravého způsobu života
- volby vhodných sportovních aktivit vzhledem ke zdravotnímu stavu, nepřeceňování vlastních sil
- umění překonávat překážky
- rozvíjení vytrvalosti a vůle
- vyjadřování pocitů a prožitků pomocí hudby
- relaxace, využití hudby, umění a sportu při relaxaci

- „můj vzor“ - životní styl oblíbených interpretů a jeho napodobování, přejímání názorů a postojů, stylu oblékání
- výtvarné znázornění pocitů a představ
- učení k tvůrčímu pracovnímu přístupu
- rozvíjení fantazie a představivosti

3. Aktivity k preventivnímu působení na žáky

- sportovní aktivity pro žáky v přírodě: orientační běh, pěší výlety do okolí města, cyklistický výlet do Lužických hor
- zapojení do sportovních aktivit – okresní soutěž ve vybíjené, orientačním běhu, atletickém čtyřboji, kopané
- besedy a vzdělávací programy pro žáky
- spolupráce s organizacemi poskytujícími preventivní programy pro školy (Maják, Advaita)
- spolupráce s pracovníky OSPOD, Městskou policií, příp. s Policií ČR

4. Projekt Zdravě do života III

Škola podá žádost o poskytnutí dotace z Dotačního fondu Libereckého kraje na projekt Zdravě do života III, jehož aktivity by budou zařazeny na jaro až podzim roku 2022.